

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

04.03 2020 р.

м. Київ

№ 357

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
292 «Міжнародні економічні
відносини» для першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2019 року № 1254),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» таузі знань 29 «Міжнародні відносини» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2020/2021 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Стадного Є. А.

Міністр

Ганна НОВОСАД

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
04.03.2020 р. № 357

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

2020

І. ПРЕАМБУЛА

Стандарт вищої освіти України із галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» .

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.03.2020 р. № 357.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» Науково-методичної комісії № 5 з соціальних наук та журналістики:

Луцишин Зоряна Орестівна (*голова підкомісії*) д.е.н., професор, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин, заступник директора Науково-методичного центру організації навчального процесу (НМЦОНП) Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Мельник Темяна Миколаївна (*заступник голови підкомісії*) д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Київського національного торговельно-економічного університету

Молчанова Еллана Юріївна к.е.н., доцент, керівник відділу по роботі з галузевими експертними радами та незалежними установами оцінювання якості вищої освіти Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Орловська Юлія Валеріївна д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

Отенко Ірина Павлівна д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Стукало Наталія Вадимівна д.е.н., професор, заступник голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Сіденко Світлана Володимирівна д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Національного авіаційного університету

Грабинський Ігор Михайлович д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка

Пирог Ольга Володимирівна д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка»

Стандарт вищої освіти розглянуто та ухвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» науково-методичної комісії № 5 з соціальних наук та журналістики (протокол № 10 від 21 березня 2017 р.)

Стандарт вищої освіти розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (Протокол № 13 від 28.03.2017 р.)

Фахову експертизу проводили:

1. **Якубовський Сергій Олексійович**, доктор економічних наук, професор; завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова; Академік Академії наук вищої школи України; член експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і науки України з питань макроекономіки, світового господарства і соціально-економічного розвитку; голова Одеського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів-міжнародників».
2. **Гулей Анатолій Іванович**, доктор економічних наук, професор, Голова Правління Української міжбанківської валютної біржі.
3. **Кривошея Юрій Сергійович**, член Ради директорів Канадсько-української торгової палати (CUCC).

Методичну експертизу проводили:

1. **Калашнікова Світлана Андріївна**, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+, член BFUG – Україна;
2. **Луговий Володимир Іларіонович**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член, перший віце-президент НАПН України, Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+, член BFUG – Україна;
3. **Таланова Жаннета Василівна**, доктор педагогічних наук, доцент, с.н.с., головний науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» Науково-методичної комісії № 5 з соціальних наук та журналістики Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 18.02.2020 р. № 4.

ІІ – ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Форми навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр міжнародних економічних відносин за спеціалізацією (зазначається за наявності)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини Освітня програма: (зазначити назву освітньої програми) Спеціалізація: (зазначається за наявності)
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення – функціонування та розвиток світового господарства, форм міжнародних економічних відносин і механізмів їх реалізації, мотивації та поведінки суб'єктів міжнародних економічних відносин на мікро-, мезо-, макро- та мегарівнях, у процесі еволюції міжнародних відносин та міжнародного співробітництва.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області – економіка світогосподарських зв'язків з її закономірностями формування та розвитку суспільних відтворювальних процесів у їх взаємозв'язку і взаємозалежності на основі міжнародної економічної діяльності, міжнародного поділу праці та інституціонального механізму регулювання в процесі трансформації міжнародних економічних відносин та міжнародного економічного співробітництва.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані складні задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, економіко-математичного аналізу та прогнозування, методики аналізу даних, технології пошуку та обробки інформації, експертного оцінювання результатів реалізації міжнародних економічних відносин.</p> <p>Інструменти: сучасні інформаційно-аналітичні системи, стандартні та спеціальні програмні продукти</p>
Академічні права випускників	Випускник бакалаврського рівня вищої освіти може продовжувати навчання на освітньому рівні магістр, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову освіту за сертифікованими програмами та програмами післядипломного навчання.

ІІІ – ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(зміни внесено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021 № 593)

Обсяг освітньої програми бакалавра:

- на базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС,

На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезрахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста)С.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені цим Стандартом вищої освіти.

Мінімальний обсяг практики – 6 кредитів

Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.

ІV – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогospодарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадяніна в Україні; Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. Здатність планувати та управляти часом. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і

	<p>письмово.</p> <p>6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>9. Уміння бути критичним та самокритичним.</p> <p>10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>11. Здатність працювати в команді.</p> <p>12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>
Спеціальні (фахові) компетент- ності	<p>1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.</p> <p>2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.</p> <p>3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.</p> <p>4. Здатність обґрутувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.</p> <p>6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.</p> <p>7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.</p> <p>8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p> <p>9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p> <p>10. Здатність обґрутувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.</p>

	<p>11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків</p> <p>12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.</p> <p>13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.</p> <p>14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.</p> <p>15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p> <p>16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.</p>
--	--

V – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.
3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.
5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.
6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.
7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовою інтерпретувати отримані результати.
8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та

євроатлантичної інтеграції

9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.
10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.
11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.
13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.
15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.
16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.
18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.
20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.
21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.
22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.
23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки

- професійної компетентності на високому рівні.
24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.
25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

VI – АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів кваліфікації бакалавра з міжнародних економічних відносин здійснюється у формі: - публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв’язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного plagiatу, фальсифікації, фабрикації та списування.</p> <p>Кваліфікована робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VII – ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У закладах вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

VIII – ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

A. Офіційні документи

1. Закон України від 01.07.2014 р. №1556 VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>];
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145 - 19>];
3. Постанова Кабінету Міністрів України в ід 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266 - 2015 - p>];
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341- 2011 - p>];
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciysi-vo>
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>]

Б. Додаткові джерела

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>)
2. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.)

3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд -
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
4. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus - office.pdf];
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд –
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
6. Розроблення освітніх програм: Методичні рекомендації –
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblenna_osv_program_2014_tempus-office.pdf
7. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide - 2015_Ukrainian.pdf];
8. International Standard Classification of Education (ISCED (МCKO) 2011) –
<http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
9. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISC ED - F 2013):UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced – fields – of – education – training - 2013.pdf>];
- 10.The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. –
<http://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subject-benchmark-statements>

Генеральний директор директорату
вищої освіти і освіти дорослих

Олег ШАРОВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до Стандарту вищої освіти УКРАЇНИ першого (бакалаврського) рівня

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

При визначенні переліку компетентностей та результатів навчання підкомісія 292 «Міжнародні економічні відносини»

НМК-5 виходила з таких методологічних положень:

1. Кількість та зміст формулювань компетентностей та результатів навчання має відповідати принципу «мінімальне-спільне-необхідне» задля забезпечення автономії закладу вищої освіти при розробці освітніх програм даної спеціальності
 2. Забезпечення кореляції компетентностей з описом кваліфікаційного рівня бакалавра (дискрипторами) Національної рамки кваліфікацій НРК (таблиця 1)
- Загальна кількість компетентностей в Стандарті: **28, з яких: 12 – загальні; 16 – спеціальні (фахові, предметні)**
3. Забезпечення кореляції результатів навчання з визначеними компетентностями (таблиця 2)
 4. При формулюванні результатів навчання використаний опис ієрархії цілей навчання Б.Блума в когнітивній, емоційній та психомоторній сферах

Вихідні положення до формування Таблиці 1 згідно Дискрипторів 7-го освітнього рівня (**бакалавр**) НРК:

Відповідно додатку до постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Національна рамка кваліфікацій»

Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
Інтегральна компетентність для ОР «Бакалавр»: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов			
Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	K1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності K2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	AB1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах AB2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб AB3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТЕЙ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

- Інтегральна компетентність спеціальності:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, професійної діяльності (у т.ч. у процесі навчання), що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків

Перелік компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності (ЗК)				
Обов'язкові загальні компетентності освітнього ступеня бакалавр				
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;	Зн1		K2	
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		Ум1	K1	AB3
Інші загальні компетентності:				
ЗК3. Здатність вчитися та бути сучасно навченим	Зн2			AB3
ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.		Ум1		AB1
ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово			K2	
ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.			K2	
ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.		Ум1	K1	
ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Зн2	Ум1		
ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.			K1	AB2
ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)		Ум1	K1, K2	
ЗК11. Здатність працювати в команді.			K1, K2	AB2
ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Зн2	Ум1	K1	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
	Знання	Уміння	Комуніка	Автономія та

			ція	відповіальність
СК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	Зн2	Ум1		
СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.	Зн1	Ум1		
СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.	Зн1			
СК4 Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Зн2	Ум1		
СК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.		Ум1		АВ1
СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.		Ум1	K1	
СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.	Зн1	Ум1		
СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.		Ум1	K2	
СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	Зн1			АВ3
СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.			K2	АВ1
СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Зн2	Ум1		
СК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.	Зн1	Ум1		
СК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.		Ум1		АВ2
СК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.			K2	АВ3
СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.		Ум1	K1	
СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.		Ум1		АВ3

Таблиця 2

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.																									
РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовоно інтерпретувати отримані результати.	x						x			x														x	
РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	x	x								x	x								x						
РН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій..	x		x										x	x	x	x									
РН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.										x	x							x							
РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	x												x												
РН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.							x										x				x		x	x	
РН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	x							x									x	x							
РН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи,	x						x										x								

засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.																										
РН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	x	x							x										x							
РН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.		x	x				x			x								x								
РН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.								x										x		x		x				
РН18. Досліджувати економічні явища та про у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	x									x	x							x								
РН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.											x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		
РН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.							x			x							x	x	x	x	x	x	x	x		
РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.				x	x			x									x		x		x	x	x	x		
РН22 Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.		x								x		x					x		x		x		x		x	

